

Hållbarhetsrapport 2020

Katrineholms kommun

Innehållsförteckning

Hållbar utveckling globalt och lokalt	3
Agenda 2030.....	3
Det här innebär hållbar utveckling	3
Det här är Katrineholms kommuns roll i hållbarhetsarbetet	4
Så här följer vi upp våra resultat.....	4
Snabba fakta.....	5
17 globala mål.....	6
1. Ingen fattigdom.....	6
2. Ingen hunger	7
3. God hälsa och välbefinnande.....	8
4. God utbildning för alla	9
5. Jämställdhet.....	11
6. Rent vatten och sanitet för alla	12
7. Hållbar energi för alla.....	13
8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.....	14
9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	15
10. Minskad ojämlikhet	16
11. Hållbara städer och samhällen	17
12. Hållbar konsumtion och produktion	18
13. Bekämpa klimatförändringarna.....	19
14. Hav och marina resurser	20
15. Ekosystem och biologisk mångfald	21
16. Fredliga och inkluderande samhällen	22
17. Genomförande och partnerskap	23
Källor och mer information	24

Hållbar utveckling globalt och lokalt

Vi arbetar för att bygga ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart Katrineholm. I den här rapporten kan du läsa om hur vi har arbetat med hållbar utveckling i Katrineholms kommun under 2020.

Agenda 2030

Hållbarhetsarbetet i Katrineholms kommun utgår från Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. De globala målen finns till för att uppnå fyra fantastiska saker till år 2030:

- Att avskaffa extrem fattigdom
- Att minska ojämlikheter och orättvisor i världen
- Att främja fred och rättvisa
- Att lösa klimatkrisen

Agenda 2030 antogs av FN:s medlemsländer den 25 september 2015 och är den mest ambitiösa överenskommelsen för hållbar utveckling som världens ledare någonsin har antagit. Den innehåller 17 globala mål, som i sin tur har 169 delmål, och spänner över ett stort antal viktiga samhällsfrågor med avgörande betydelse för vår och planetens framtid.

Det här innebär hållbar utveckling

En hållbar utveckling innebär att vi ska tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina. En hållbar utveckling bygger på tre dimensioner:

1. Social hållbarhet

Den sociala hållbarheten handlar om hur vi lever tillsammans i våra samhällen, hur samhällena är inkluderande, hur mänskliga rättigheter efterlevs och hur vi tar hand om varandra.

2. Miljömässig hållbarhet

Den miljömässiga hållbarheten handlar om hur vi människor tar hand om planeten, miljön och naturen runt omkring oss.

3. Ekonomisk hållbarhet

Den ekonomiska hållbarheten handlar om hur vi får samhället att fungera och hur vi genom skattefinansiering och privata investeringar uppnår en sund ekonomisk balans.

De globala målen för hållbar utveckling inkluderar alla tre dimensionerna. Målen i Agenda 2030 är integrerade och odelbara. Det betyder att alla tre dimensionerna av hållbar utveckling måste samverka. Hållbarhetsarbetet kräver därför helhetssyn och samverkan.

Det här är Katrineholms kommuns roll i hållbarhetsarbetet

I Sverige har kommunerna och regionerna en central roll i genomförandet av de globala målen. De kommunala grunduppdragen, exempelvis skola, vård, omsorg och samhällsplanering, är i hög grad kopplade till målen i Agenda 2030.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för att hållbarhetsperspektivet finns med i planeringen och för att följa upp hur hållbarheten utvecklas i Katrineholms kommun. Kommunens nämnder, bolag och kommunalförbund bidrar i hållbarhetsarbetet utifrån verksamheternas grunduppdrag, med olika tyngdpunkt på de tre hållbarhetsdimensionerna.

Så här följer vi upp våra resultat

För att följa upp hur vi i Katrineholms kommun bidrar i arbetet med att nå målen för hållbar utveckling har vi kopplat kommunens egna resultatmål till de globala målen i Agenda 2030. När vi följde upp våra resultatmål i årsredovisningen för 2020 följde vi därför upp hållbarhetsmålen parallellt.

I den här rapporten sammanfattar vi Katrineholms kommuns hållbarhetsarbete under 2020. Rapporten bygger på vår årsredovisning för 2020. Syftet är att kortfattat redogöra för vilka hållbarhetsfrämjande insatser som vi genomfört, vilka utmaningar vi står inför och vilka resultat som vi uppnått.

För varje globalt mål beskriver vi följande:

- Det här är våra utmaningar, exempel på områden som vi särskilt behöver arbeta med i vår kommun.
- Det här gjorde vi under 2020, exempel på insatser som vi genomförde under 2020.
- Våra resultatmål – så här gick det för oss 2020, bedömning av måluppfyllelsen för våra resultatmål under 2020.

Bedömning av resultatmålen

Som stöd för att följa upp resultatmålen använder vi indikatorer, det vill säga statistik och nyckeltal som visar våra resultat inom verksamheter som har koppling till målet. Resultaten redovisas könsuppdelat i två kön.

Måluppfyllelsen för resultatmålen redovisas med en färgsymbol:

Uppnås eller överträffas

Uppnås delvis

Uppnås inte

Grön markering betyder att vi bedömer att resultatmålet har nåtts eller överträffats. För att få en grön markering ska alla indikatorer kopplade till resultatmålet visa en positiv utveckling för båda könen.

Gul markering visar att vi delvis har uppnått målet. När vi sätter en gul markering betyder det att vissa indikatorer har utvecklats positivt och andra negativt, eller om en positiv utveckling ses endast för ett av könen.

Röd markering signalerar att resultatmålet inte är nått och att avvikelsen är stor eller allvarlig. Om flera indikatorer utvecklats negativt väljer vi röd markering även om en enskild indikator visar en positiv utveckling, målet bedöms då inte vara uppnått i sin helhet.

Snabba fakta

Det är viktigt att vi kan visa mätbara resultat i vårt hållbarhetsarbete. Här är några exempel på resultat från 2020.

Användningen av den digitala tjänsten Naturkartan ökade med 120 procent. 	 Sedan 2017 har vi minskat våra årliga CO2-utsläpp från måltidsverksamheten med 275 ton.	Vår förbrukning av fossilt bränsle minskade med ytterligare 10 procent.
 57 procent av alla våra bilar var miljöbilar.	På grund av pandemin minskade antalet resor med kollektivtrafik med 30 procent. 	Andelen som hade ett jobb efter att ha deltagit i våra arbetsmarknadsåtgärder ökade till 24 procent.
66,6 miljoner kronor Så mycket sattes av från resultatet 2020 till resultatutjämningsreserven för att klara framtida konjunkturnedgångar.	 Vi har åtgärdat 158 enskilda avlopp under året.	 Vi gjorde bara placeringar i företag som arbetar för mänskliga rättigheter, goda arbetsvillkor och har fokus på miljö och korruption.
Antalet aktiva låntagare på biblioteket ökade med 61 procent 	 Vi ordnade avgiftsfria fritids- och lovaktiviteter för barn och ungdomar.	 All el och fjärrvärme som vi förbrukade var 100 procent förnybar.
 Vi har sorterat bort över 100 olika kemiska produkter ur våra verksamheter.	85 procent av barnen kunde läsa i årskurs 1. 	 Ungdomar som rör på sig minst 60 minuter per dag minskade. I årskurs 7 var det 44 procent som gjorde det.

Ingen fattigdom

Avskaffa fattigdom i alla dess former överallt

Det här är våra utmaningar

- Ett delmål i Agenda 2030 är att vi till 2030 minst ska halvera den andel kvinnor, män och barn som lever i någon form av fattigdom enligt nationella definitioner.
- Vi behöver stötta fler familjer att bryta långvarigt försörjningsstöd och komma in på arbetsmarknaden. I vår kommun var det 2,3 procent av den vuxna befolkningen som hade långvarigt ekonomiskt bistånd 2019, medan genomsnittet för alla kommuner var 1 procent.
- Vi hade också en högre andel barn och unga som ingick i ekonomiskt utsatta hushåll, 16,7 procent av invånarna 0-19 år jämfört med 9,1 procent i riket som helhet 2019. Vi har dock sett en tydlig minskning av antalet barn som ingår i hushåll med försörjningsstöd. Under 2020 var det 840 barn i snitt per månad som ingick i hushåll med försörjningsstöd, en minskning med 17 procent jämfört med 2016.
- Vi behöver fortsätta arbeta aktivt med att alla barn och unga ska ha möjlighet till goda uppväxtvillkor oavsett familjens ekonomiska situation.

Det här gjorde vi under 2020

- Vi arbetade aktivt för att få fler företagsetableringar och tog fram nya detaljplaner som kan leda till utveckling av näringslivet, fler arbetstillfällen och minskad arbetslöshet.
- Vi påbörjade vi en satsning med att konvertera försörjningsstöd till anställningar för att ge ekonomiskt utsatta familjer möjlighet att ta steget till egen försörjning.
- Vi skapade fler möjligheter till arbetsmarknadsanställningar och praktikplatser inom våra verksamheter.
- Ungdomar fick möjlighet att komma in på arbetsmarknaden genom kommunala feriejobb och andra kortare anställningar.
- Vi ordnade avgiftsfria fritids- och lovaktiviteter för barn och ungdomar genom bland annat Lyckliga gatorna och Perrongen.
- Genom Fritidsbanken erbjöd vi alla att låna avgiftsfri fritidsutrustning.

Våra resultatmål – så här gick det för oss 2020

Fler arbetstillfällen

Ökad sysselsättning

Ökad övergång från försörjningsstöd till egen försörjning

Förebyggande och tidiga insatser för barn och unga ska prioriteras

Ingen hunger

Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk

Det här är våra utmaningar

- Vi behöver fortsätta vårt arbete inom äldreomsorgen med att minska risken för undernäring.
- Vi behöver bidra till hälsosammare matvanor i befolkningen för att minska risken för ohälsa. I Sörmland är andelen invånare med fetma 20 procent, att jämföra med 16 procent i riket som helhet.
- Ett delmål i Agenda 2030 är att senast 2030 skapa hållbara system för livsmedelsproduktion. Vi kan påverka genom våra livsmedelsinköp och genom minskat matsvinn. Ekologiska livsmedel utgjorde 27 procent av våra livsmedelsinköp 2019, snittet för alla kommuner var 30 procent.

Det här gjorde vi under 2020

- Vi ökade möjligheterna att välja mellan olika maträtter för äldre som beställer matlådor och får mat hemlevererad.
- Inom äldreomsorgen kvalitetssäkrade vi den konsistensanpassade kosten.
- Personal inom funktionsstöd och hemtjänst utbildades kring kost, nutrition och hälsa.
- Vi tog fram ett koncept för "må bra fika" för att främja och peppa till goda och hälsosamma mat- och fikavanor.
- I samband med våra lov- och fritidsaktiviteter för barn och unga serverades frukt och mellanmål.
- För elever med distansundervisning under pandemin skapade vi möjligheter att beställa och hämta lunchmatlådor på många skolor.
- Vi klimatanpassade våra skolmåltider genom att köpa svenska livsmedel, minska matsvinnet och planera matsedeln utifrån råvaror i säsong.

Våra resultatmål – så här gick det för oss 2020

- ◆ Måltiderna inom vård och omsorg ska utvecklas
- ◆ Klimatsmartare måltider i kommunens måltidsverksamhet

- ◆ Mer fysisk aktivitet och utveckling av skolmåltiderna ska stärka barns och elevers hälsa och studieresultat

God hälsa och välbefinnande

Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar

Det här är våra utmaningar

- Flera indikatorer visar att folkhälsan i Katrineholm och Sörmland är något sämre än i Sverige som helhet, till exempel när det gäller rökning, fetma och medellivslängd. I Katrineholm uppgick det så kallade ohälsotoalet till 29 dagar, jämfört med 23 dagar i riket. Ohälsotoalet visar antalet hälsorelaterade ersättningsdagar från Försäkringskassan för invånare 16-64 år.
- Pandemin har påverkat den fysiska och psykiska hälsan negativt. Den har även begränsat möjligheterna till kultur, idrott och föreningsliv som är viktigt för hälsan. Därför är vårt arbete med att främja hälsosamma levnadsvanor och psykisk hälsa nu ännu viktigare.
- Eftersom det finns stora hälsoskillnader mellan olika grupper i samhället behöver vi också arbeta för att skapa mer jämlika livsvillkor, som bidrar till mer jämlik hälsa.
- Vi behöver fortsätta våra insatser för att förebygga och behandla olika former av missbruk.

Det här gjorde vi under 2020

- Pandemin innebar att vi snabbt behövde ställa om flera verksamheter för att minska risk för smittspridning, framför allt inom vård och omsorg, skolan samt kultur och idrott.
- Vi stöttade föreningslivet, bland annat genom extra utbetalning av föreningsbidrag till föreningar med barn- och ungdomsverksamhet.
- Vi skapade bättre förutsättningar för ett aktivt fritidsliv, bland annat genom nya vandringsleder och den digitala tjänsten Naturkartan som guidar till olika friluftaktiviteter.
- Inom vård och omsorg utvecklade vi nya former av aktiviteter för våra brukare.
- För att öka tryggheten för äldre som skrivs ut från sjukhus utvecklade vi samarbetet med Region Sörmland utifrån en ny riktlinje för trygg hemgång och effektiv samverkan.
- Personal inom funktionsstöd och hemtjänst utbildades kring kost, nutrition och hälsa.
- Vi arbetade förebyggande kring ANDTS (alkohol, narkotika, doping, tobak och spel), bland annat genom antilangningskampanjer och skyltning om rökfria lek- och badplatser.
- Vi startade ett brett arbete för att främja och peppa till goda hälsosamma matvanor, tog fram flera filmer, "Dietisten tipsar", om bra matvanor samt ett koncept för "må bra fika".
- Fler av våra skolor och elever deltog i tävlingen *Gå och cykla till skolan* än förra året.
- För att minska risken för trafikolyckor genomförde vi fartdämpande åtgärder, byggde fler trygga cykelöverfarter och förbättrade standarden på gång- och cykelvägar.
- Vi fortsatte arbetet kring fallprevention genom olika aktiviteter riktade till äldre i samverkan med Region Sörmland och Västra Sörmlands Räddningstjänst.
- Vi utvecklade de hälsofrämjande insatserna för våra medarbetare, bland annat genom hälsoinspiratörer, hälsovecka, rökfri arbetstid och friskvårdsbidrag.
- Vi rensade bort över 100 kemiska produkter som vi inte behöver i våra verksamheter.

Våra resultatmål – så här gick det för oss 2020

- Kultur, idrott och fritid för barn och unga ska prioriteras
- Fler ska få en förbättrad situation efter kontakt med individ- och familjeomsorgen
- Öppna insatser och hemmaplanslösningar ska användas i ökad utsträckning inom individ- och familjeomsorgen
- ◆ Mer fysisk aktivitet och utveckling av skolmåltiderna ska stärka barns och elevers hälsa och studieresultat
- ◆ Färre barn och unga ska utsättas för risk att skadas till följd av eget eller andras bruk av tobak, alkohol eller narkotika
- ◆ Fler ska delta aktivt i kultur-, idrotts- och fritidslivet
- ◆ Fler brukare inom vård och omsorg ska ha en positiv upplevelse kring bemötande, förtroende och trygghet
- ◆ Ökade förutsättningar för aktiviteter för brukare inom vård och omsorg
- ◆ Måltiderna inom vård och omsorg ska utvecklas
- ◆ Stärkt patientsäkerhet inom vård och omsorg
- ◆ Förbättrad hälsa för kommunens medarbetare

God utbildning för alla

Säkerställa inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla

Det här är våra utmaningar

- Bristen på behöriga lärare och förskollärare ökar, både i Katrineholm och i Sverige som helhet, i samband med att många går i pension och antalet barn ökar.
- Skolresultaten är jämförelsevis låga i Katrineholm. Av våra elever i årskurs 9 var det 77 procent som blev behöriga att gå ett yrkesprogram på gymnasiet, jämfört med 86 procent i riket som helhet. Det är också en relativt stor andel av föräldrarna som har låg utbildningsnivå, vilket gör det extra viktigt att vi arbetar för att ge alla barn och elever likvärdiga förutsättningar i skolan.
- Att klara gymnasiet är nästan alltid ett krav för att få jobb. Av våra gymnasieelever var det 64 procent som tog examen inom fyra år, jämfört med 71 procent i riket som helhet. Vi behöver se till att fler ungdomar klarar gymnasiet och även läser vidare på högskolenivå.
- Även bland vuxna är det många i vår kommun som behöver utbilda sig för att öka sina möjligheter på arbetsmarknaden.
- Vi behöver fortsätta arbeta för att minska skillnaderna mellan könen när det gäller studieresultat och utbildnings- och yrkesval.

Det här gjorde vi under 2020

- Arbetet för att höja resultaten för våra elever i grundskolan fortsatte och vi såg förbättringar för både flickor och pojkar, bland annat gällande andelen i årskurs 1 som lärde sig läsa och skriva och andelen i årskurs 9 som blev behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram.
- Vi intensifierade arbetet med att öka tryggheten i skolan, bland annat genom värdegrundsbete, utveckling av måltidsmiljön, åtgärder i utemiljön och trygghetsvärdar.
- Vi började bygga två nya skolor och flera idrottshallar.
- Vi arbetade med projektet *#klar framtid* för att undvika avhopp från gymnasiet.
- Genom ökat stöd till distansstuderande såg vi att resultaten inom kommunal vuxenutbildning (komvux) förbättrades för både kvinnor och män.
- Vi ökade möjligheterna att lokalt läsa vidare på eftergymnasial nivå, exempelvis till lärare, genom samarbete mellan vårt lärcentrum Campus Viadidakt och universitet och högskolor.
- Vi genomförde och påbörjade flera kompetensutvecklingsinsatser för våra medarbetare, bland annat inom förskola och äldreomsorg.

Våra resultatmål – så här gick det för oss 2020

Fler elever ska klara målen i grundskolan och nå höga resultat	Mer fysisk aktivitet och utveckling av skolmåltiderna ska stärka barns och elevers hälsa och studieresultat
Trygg och utvecklande förskoleverksamhet	Fler studerande ska klara målen i kommunal vuxenutbildning
Fler elever ska klara målen i gymnasieskolan och nå höga resultat	Säkrad kompetensförsörjning
Ökad trygghet i skolan	

Jämställdhet

Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt

Det här är våra utmaningar

- Det nationella målet är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Så länge det inte är uppnått behöver vi arbeta aktivt med att ge kvinnor och män, flickor och pojkar, en likvärdig service och främja en jämställd samhällsutveckling.
- Både i Katrineholm och i Sverige som helhet förekommer skillnader i bland annat studieresultat, utbildningsval och fritidsaktiviteter som speglar könsstereotypa mönster.
- Det finns en oro för att pandemin bidrar till att kvinnors utsatthet för våld i nära relationer ökar.
- Som arbetsgivare behöver vi fortsätta verka för jämställda arbetsvillkor och arbetsplatser.

Det här gjorde vi under 2020

- Kommunfullmäktige antog en reviderad handlingsplan för jämställdhet.
- Vi intensifierade arbetet med att öka tryggheten både i skolan och på fritiden, genom bland annat systematiskt arbete med lägesrapporter, åtgärder i utemiljön, trygghetsvårdar och värdegrundsarbete i skolan.
- Vi stärkte studie- och yrkesvägledningen och arbetade för att bryta traditionella yrkesval.
- Fler behandlingsmetoder infördes i arbetet med våld i nära relationer och vi tog fram en plan för förebyggande arbete kring hedersrelaterat våld och förtryck.
- Vi fastställde nya riktlinjer för föreningsbidrag som innebär att föreningarna måste redovisa hur de arbetar med jämställdhet.
- Vi genomförde olika riktade satsningar för att jämna ut könsskillnader i hur kommunens kulturverksamheter används.
- Vårt arbete med heltid som norm för kommunens anställda fortsatte, ett arbete som har lett till att fler kvinnor numera arbetar heltid.

Våra resultatmål – så här gick det för oss 2020

● Fler elever ska klara målen i grundskolan och nå höga resultat	◆ Fler elever ska klara målen i gymnasieskolan och nå höga resultat
● Fler ska få en förbättrad situation efter kontakt med individ- och familjeomsorgen	◆ Fler studerande ska klara målen i kommunal vuxenutbildning
◆ Jämställda kultur- och fritidsverksamheter	◆ Fler ska gå vidare till studier på eftergymnasial nivå
◆ Ökad trygghet i skolan	◆ Förebyggande och tidiga insatser för barn och unga ska prioriteras
◆ Trygg och utvecklande förskoleverksamhet	◆ Tryggare offentliga miljöer
◆ Anhörigstödet ska utvecklas	

Rent vatten och sanitet för alla

Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla

Det här är våra utmaningar

- Expansionen av Katrineholms tätort ställer nya krav på hantering av dagvatten och större dimensioner på vatten och avloppsledningar.
- Det finns fortfarande många enskilda avlopp i kommunen som inte uppfyller lagkraven på rening och behöver åtgärdas.
- Hushåll i kransorter som inte är anslutna till kommunalt vatten och avlopp kan ha bristande kvalitet på sitt dricksvatten.
- Vi har upptäckt förekomst av miljöföroreningen PFAS i grundvattnet på några ställen i staden där man tidigare släckt bränder eller övat med släckskum.
- Grundvattennivåerna har periodvis varit låga vilket kan påverka tillgången till dricksvatten i delar av vår kommun, särskilt på landsbygden.

Det här gjorde vi under 2020

- Vid nyexploateringar ställde vi krav på lokalt omhändertagande och fördröjning av dagvatten.
- Vi inledde arbetet med två förstudier kring tätortsnära våtmarker samt flera utredningar för att minska risken för översvämningar och föroreningar från dagvatten.
- Vi fortsatte arbetet med att inventera enskilda avlopp. Totalt åtgärdades 158 avlopp under året.
- Vi arbetade med flera förstudier och utredningar för att rena grundvatten från PFAS-föroreningar.
- Tillsammans med Sörmland Vatten införde vi bevattningsförbud. Vi tog också fram nya rutiner för att vattna planteringar med sjövattnet istället för kranvatten.

Våra resultatmål – så här gick det för oss 2020

Minskade utsläpp av näringsämnen och föroreningar till sjöar och vattendrag

Hållbar energi för alla

Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla

Det här är våra utmaningar

- Effektbrist i elnätet gör att vi kan behöva tacka nej till nya företagsetableringar.
- Nya elledningar tar mark i anspråk.
- Möjligheter finns att öka den lokala energiproduktionen genom vindkraft och/eller solparker men kan leda till intressekonflikter om vad marken ska användas till.
- Vi behöver fortsätta arbetet med energieffektivisering i våra fastigheter och verksamheter.
- Ambitionen att installera solceller på nya kommunala byggnader måste vägas mot ekonomiska aspekter.

Det här gjorde vi under 2020

- Vi byggde en ny isarena på Backavallen som minskar energiförbrukningen jämfört med tidigare.
- Genom olika åtgärder arbetade vi för att minska energiförbrukningen i kommunens fastigheter.
- Vi tecknade ett nytt avtal med förnyelsebar el till både kommunen och de kommunala fastighetsbolagen KFAB och KIAB.
- Vi förberedde och projekterade för att installera solceller på nya isarenan, nya skolan på Norr samt äldreboendet Dufvegården och Duveholmshallen.

Våra resultatmål – så här gick det för oss 2020

Ökad energieffektivitet i kommunens lokaler

Ökad solelproduktion

Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Verka för en varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla

Det här är våra utmaningar

- Våra insatser för att få fler företag att etablera sig och växa i Katrineholm behöver fortsätta så att fler jobb skapas, sysselsättningen ökar och arbetslösheten minskar. I december 2020 var 10,4 procent av våra invånare i åldrarna 16-64 år arbetslösa, att jämföra med 8,8 procent i riket som helhet.
- Vi behöver stötta fler personer som står långt från arbetsmarknaden att komma vidare till praktik eller anställning och minska andelen ungdomar som varken arbetar eller studerar.
- Arbetet med att skapa förutsättningar för tillväxt måste ske på ett sådant sätt att vi samtidigt klarar målen om hållbar konsumtion och produktion.

Det här gjorde vi under 2020

- Vi arbetade aktivt för att få fler företagsetableringar och tog fram nya detaljplaner som kan leda till utveckling av näringslivet, fler arbetstillfällen och minskad arbetslöshet.
- Genom samarbete med Ung företagsamhet gav vi ungdomar på gymnasiet möjlighet att prova på att vara företagare. Under sommaren fanns också möjlighet att gå en entreprenörskapsutbildning som alternativ till kommunalt feriearbete.
- Vi skapade fler möjligheter till arbetsmarknadsanställningar och praktikplatser inom kommunens verksamheter.
- Vi arbetade med projektet *#klar framtid* för att undvika avhopp från gymnasiet och erbjöd feriejobb och andra kortare anställningar för ungdomar.
- Genom våra projekt *MIKA (Mat och integration i Katrineholm)* och *MIKA YB* arbetade vi för att genom praktik och kompletterande yrkesutbildning tillvarata och utveckla kompetenser inom olika kommunala bristyrken, exempelvis kockar, kockassistenter och lokalvårdare.
- Vi startade ett projekt, *Kompetens inför framtiden*, med utbildningsinsatser för personer som jobbar på företag inom industribranschen som påverkats negativt av pandemin.
- Tillsammans med +Katrineholm arbetade vi med att lyfta fram lokala turistmål som kan bidra till hållbar turism, ge fler arbetstillfällen och främja lokala producenter och kulturlivet.
- Vi fortsatte arbetet med heltid som norm i kommunens verksamheter, som har lett till att en större andel av våra medarbetare nu arbetar heltid, särskilt kvinnor.

Våra resultatmål – så här gick det för oss 2020

◆ Växande och breddat näringsliv	◆ Ökad sysselsättning
◆ Fler unga entreprenörer	◆ Säkrad kompetensförsörjning
◆ Fler arbetstillfällen	

Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation

Det här är våra utmaningar

- Vi behöver fortsätta att investera i infrastruktur som främjar hållbar utveckling.
- Vi kan uppmuntra, men inte kräva, att företag ska göra mer hållbara val i produktion och inköp än det som krävs enligt miljölagstiftningen.
- Vi vill främja innovationer och hållbar industri men det kan ibland vara svårt eftersom vi som kommun inte får gynna enskilda näringsidkare.

Det här gjorde vi under 2020

- Vår satsning på fiberbaserat bredband på landsbygden och på utveckling av e-tjänster bidrog till att skapa förutsättningar för företagande och minskat resande.
- Vi stimulerade ungas kreativitet och entreprenörsanda genom bland annat KomTek, vår teknik- och entreprenörsskola, och samarbetet med Ung företagsamhet.
- Vi genomförde många företagsbesök, utvecklade vår service vid myndighetsärenden och tog fram ett stödpaket till det lokala näringslivet i samband med pandemin.
- Vi fortsatte arbetet med att förbättra asfalteringen och standarden på våra gator, vägar, gång- och cykelvägar.
- Vi byggde ett parkeringshus i anslutning till järnvägsstationen som förbättrar förutsättningarna för tågpendling.
- För att skapa trygghet för gående, cyklister och bilister bytte vi ut delar av gatubelysningen längs med Eriksbergsvägen till LED-belysning.

Våra resultatmål – så här gick det för oss 2020

Alla katrineholmare ska erbjudas fiberbaserat bredband senast 2020	Förbättrat företagsklimat
Förbättrad standard på gator, vägar, gång- och cykelvägar	Fler unga entreprenörer
Ökad andel miljöfordon i kommunens verksamheter	

Minskad ojämlikhet

Minska ojämlikheten inom och mellan länder

Det här är våra utmaningar

- I Sverige som helhet ökar inkomstskillnaderna mellan olika grupper, vilket är kopplat till ojämlikhet även när det gäller hälsa, utbildning, boende och tillgång till arbete.
- Jämfört med många andra kommuner behöver vår kommun lägga mer kraft och resurser på att motverka ojämlikhet till följd av socioekonomiska faktorer. Trots att det kommunala utjämningsystemet bidrar till att minska skillnader i kommuners förutsättningar är det en utmaning för oss både ekonomiskt och i våra verksamheter.
- Vi behöver fortsätta vårt arbete för att motverka segregation på bostads- och arbetsmarknaden.
- I allt vårt arbete behöver vi aktivt stäva efter att alla grupper i samhället ska vara inkluderade och känna sig delaktiga.

Det här gjorde vi under 2020

- Vi fortsatte arbetet med att skapa nya områden för bostäder med fokus på en blandning av bostadsrätter, hyresrätter och villor.
- För att ge ekonomiskt utsatta familjer möjlighet att ta steget till egen försörjning påbörjade vi en satsning med att konvertera försörjningsstöd till anställningar och skapade fler möjligheter till arbetsmarknadsanställningar och praktikplatser inom våra verksamheter.
- Vi fortsatte arbetet för att höja resultaten för våra elever i grundskolan, på gymnasiet och inom kommunal vuxenutbildning och vi ökade möjligheterna att läsa vidare på eftergymnasial nivå i Katrineholm.
- Vi ordnade avgiftsfria fritids- och lovaktiviteter för barn och ungdomar genom bland annat Lyckliga gatorna och Perrongen och erbjöd alla att låna avgiftsfri fritidsutrustning genom Fritidsbanken.
- Utvecklingen av vårt Kontaktcenter gjorde det enklare att få information och komma i kontakt med kommunens tjänster och service. Vi behövde Kontaktcenter vägleda och ge hjälp till självhjälp genom våra e-tjänster, som vi också fortsatte att utveckla på bred front.

Våra resultatmål – så här gick det för oss 2020

● Fler bostäder, med variation mellan olika bostadstyper och upplåtelseformer	◆ Fler elever ska klara målen i gymnasieskolan och nå höga resultat
● Kommunens tillgänglighet för invånarna ska öka	◆ Fler studerande ska klara målen i kommunal vuxenutbildning
● Ökad digital delaktighet	◆ Fler ska gå vidare till studier på eftergymnasial nivå
◆ Ökad möjlighet till delaktighet och inflytande	◆ Fler ska delta aktivt i kultur-, idrotts- och fritidslivet
◆ Ökad övergång från försörjningsstöd till egen försörjning	

Hållbara städer och samhällen

Göra städer och bostättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara

Det här är våra utmaningar

- En hög expansionstakt ger ökat tryck på infrastruktur i form av vatten och avlopp samt dagvattenhantering.
- Vårt dagvattensystem är inte dimensionerat för nuvarande och framtida klimatförändringar och lågpunkter i Katrineholms tätort ökar risken för översvämning vid häftiga regn.
- Klimatanpassning genom lokala dagvattenlösningar och stadsgrönska som ger skugga vid varma perioder är kostsamt.
- Det är svårt att förändra bilburet beteende.
- Vi behöver utveckla vårt arbete med cirkulär ekonomi och livscykelperspektiv vid ny- och ombyggnationer av kommunala verksamhetsfastigheter

Det här gjorde vi under 2020

- Vi fortsatte arbetet med att skapa nya områden för bostäder med fokus på hållbara, energieffektiva bostäder och en blandning av bostadsrätter, hyresrätter och villor. Projektering och byggnation pågår genom olika entreprenörer.
- När vårt fastighetsbolag KFAB bygger nya hus tillämpar de miljöcertifieringssystemet Miljöbyggnad, där en byggnad kan certifieras till guld, silver eller brons utifrån krav på energi, inneklimat och material. KFAB:s pågående byggprojekt är på nivån silver.
- Katrineholms nya stråk färdigställdes och ersatte den gamla genomfarten genom centrala Katrineholm. Det nya stråket har gett lägre hastigheter, mindre buller, nya och säkrare ytor för gång- och cykeltrafikanter, mer planteringar och grönska som tar hand om dagvattnet samt nya mötesplatser.
- Vi arbetade aktivt för att förbättra dagvattenhanteringen.
- Vi skapade bättre förutsättningar för ett aktivt fritidsliv, bland annat genom nya tätortsnära vandringsleder.
- Vi färdigställde åtta nya gång- och cykelpassager som främjar hållbart resande med cykel och till fots.
- Vi har arbetat mer aktivt med nudging som en metod för beteendeförändring, både i vår kommunikation och inom olika projekt.

Våra resultatmål – så här gick det för oss 2020

Fler bostäder, med variation mellan olika bostadstyper och upplåtelseformer	Invånarantalet ska öka till minst 35 500 personer vid mandatperiodens slut
Förbättrad standard på gator, vägar, gång- och cykelvägar	

Hållbar konsumtion och produktion

Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster

Det här är våra utmaningar

- Arbetet med att skapa förutsättningar för tillväxt måste ske på ett sådant sätt att vi samtidigt kan klara målen om hållbar konsumtion och produktion.
- Vi har återkommande problem med nedskräpning och dumpning av avfall.
- Det är svårt att ställa hållbarhetskrav i alla våra upphandlingar och resurskrävande att följa upp leverantörerna för att säkerställa att kraven efterlevs.
- Vi behöver fortsätta arbetet med att minska matsvinnet i våra måltidsverksamheter.

Det här gjorde vi under 2020

- Genom Fritidsbanken ger vi invånare möjlighet att låna sport- och fritidsutrustning och genom Bytestorget kan våra förvaltningar byta möbler och annan utrustning med varandra istället för att köpa nytt.
- Vi samverkade med Håll Sverige Rent och Städa Sverige och genomförde flera insatser och kampanjer för att minska nedskräpningen i samarbete med skolor, näringsliv, föreningar och engagerade katrineholmare.
- I slutet av året påbörjade vi ett samarbete med Förpacknings- och tidningsinsamlingen, Sörmland Vatten, KFAB och Hyreshuset för att minska nedskräpningen vid återvinningsstationer och samtidigt höja mängden återvunnet material.
- Vi reviderade riktlinjerna för våra inköp och förtydligade att vi ska ta hänsyn till både miljömässig och social hållbarhet samt till barnkonventionen.
- Vi ställde miljökrav i en stor del av våra upphandlingar, bland annat krav på fossilfria transporter.
- Vi följde upp matsvinnet i vår måltidsverksamhet genom en ny nationell mätning.
- Vi anpassade matsedeln och våra recept för att minska matsvinnet och öka användningen av råvaror i säsong.
- Vi rensade bort över 100 kemiska produkter som vi inte behöver i våra verksamheter.

Våra resultatmål – så här gick det för oss 2020

Nedskräpningen ska minska

Klimatsmartare måltider i kommunens måltidsverksamhet

Bekämpa klimatförändringarna

Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser

Det här är våra utmaningar

- Vi ser redan nu tydliga effekter i vår kommun av klimatförändringarna, främst i form av ökad risk för översvämnningar i Katrineholms tätort.
- I allt vårt arbete med samhällsplanering behöver vi lägga stor vikt vid att både minska klimatpåverkan och anpassa planeringen till nuvarande och kommande klimatförändringar.
- Vi har styrdokument inom klimat- och energiområdet som behöver uppdateras.
- Vi behöver utveckla vår uppföljning av de krav som vi ställer i samband med upphandling.
- De fastigheter som vi bedriver våra verksamheter i ägs genom olika bolag och förvaltningar. Det gör det svårare att följa upp och minska vår totala energiförbrukning och avfallsmängd.

Det här gjorde vi under 2020

- Vi genomförde åtgärder för att minska energiförbrukningen i kommunens fastigheter och byggde en ny isarena som minskar energiförbrukningen jämfört med tidigare.
- Våra fastighetsbolag KFAB och KIAB ökade sin solelproduktion.
- Vi förberedde och projekterade för att installera solceller på nya isarenan, nya skolan på Norr samt äldreboendet Dufvegården och Duveholmshallen.
- Vi minskade vår förbrukning av fossila drivmedel med tio procent.
- Sedan 2016 har koldioxidutsläppen från vår måltidsverksamhet minskat med cirka 12 procent, bland annat genom att vi har anpassat matsedeln och våra recept för att minska matsvinnet och öka användningen av råvaror i säsong.
- Den ökade övergången till digitala mötesformer under pandemin underlättades av bredbandsutbyggnaden och bidrog till minskat resande.
- Vi genomförde flera projekt inom hållbart resande, exempelvis projekten *Testcyklist* och *Vintercyklist* samt tävlingen *Gå och cykla till skolan* som även var ett samarbete med polis och räddningstjänst för att öka barns kunskaper om trafiksäkerhet.
- Under pandemin minskade resandet med buss och tåg kraftigt men sett över en längre period har resandet med kollektivtrafik stadigt ökat.

Våra resultatmål – så här gick det för oss 2020

Ökad energieffektivitet i kommunens lokaler	Klimatsmartare måltider i kommunens måltidsverksamhet
Ökad solelproduktion	Resandet med cykel och till fots ska öka
Ökad andel miljöfordon i kommunens verksamheter	Resandet med buss och tåg ska öka

Hav och marina resurser

Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för hållbar utveckling

Det här är våra utmaningar

- I många av våra sjöar och vattendrag behöver vi förbättra vattenkvaliteten och minska föroreningar och övergödning.
- Det finns fortfarande många enskilda avlopp i kommunen som inte uppfyller lagkraven på rening och behöver åtgärdas.
- Gamla avloppsledningar och otillräcklig kapacitet bidrar till övergödning i våra sjöar och vattendrag. Risken är störst vid häftiga regn eller andra driftstörningar.
- Expansionen av Katrineholms tätorter ställer nya krav på dagvattenhanteringen. Orenat dagvatten innehåller skräp och föroreningar som påverkar sjöar och vattendrag.

Det här gjorde vi under 2020

- Vår inventering av enskilda avlopp fortsatte och 158 avlopp åtgärdades under året.
- Vi inledde arbetet med två förstudier kring tätortsnära våtmarker samt flera utredningar för att minska risken för översvämningar och föroreningar från dagvatten.
- Vid nyexploateringar ställde vi krav på lokalt omhändertagande och fördröjning av dagvatten.
- Vi fick en ny entreprenör och kan därmed påbörja den operativa fasen av vårt projekt *LIFE IP Rich Waters* i Öljaren – ett innovativt projekt för att rena en övergödd sjö genom muddring.
- All fisk som vi köpte till mat- och måltidsverksamheten var MSC-märkt.

Våra resultatmål – så här gick det för oss 2020

Minskade utsläpp av näringsämnen och föroreningar till sjöar och vattendrag

Ekosystem och biologisk mångfald

Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstörelsen samt hejda förlusten av biologisk mångfald

Det här är våra utmaningar

- Stark expansionstakt leder till målkonflikter när det gäller markanvändningen och att värdefulla naturmiljöer kan behöva tas i anspråk för vägar, industrimark och bostäder.
- För att öka den biologiska mångfalden behöver betesmarker som ligger i träda börja användas igen.
- Våra tätortsnära skogar och friluftsområden påverkas av omfattande angrepp av granbarkborre.

Det här gjorde vi under 2020

- Vi skapade ängsmark på tidigare klippta gräsytor och vi inledde ett arbete med att återskapa betesmarker genom skonsamt skogsbruk.
- Vi byggde och satte ut flera nya insektshotell och fågelholkar.
- Vi inledde arbetet med två förstudier kring tätortsnära våtmarker.
- För att motverka angreppen av granbarkborre och samtidigt ta hänsyn till naturvärden genomförde vi insatser med sök- och plockmetod i flera tätortsnära skogsområden.
- Vi påbörjade arbete med att ta fram en ny strategi för kommunens arbete med långsiktig skogsförvaltning.
- Vi påbörjade en utredning om att skapa ett naturreservat i Forssjö.
- Vi utvecklade trädgårdarna vid våra äldreboenden för att skapa upplevelser för våra äldre och en närmiljö som bidrar till ökad biologisk mångfald.
- Vi gjorde riktade kommunikationsinsatser om vad som gäller kring körning med vattenskoter i våra sjöar. Bland annat sattes vi upp förbudsskyltar på strategiska platser.

Våra resultatmål – så här gick det för oss 2020

- Biologisk mångfald ska främjas genom aktiva åtgärder och naturskydd

Fredliga och inkluderande samhällen

Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer

Det här är våra utmaningar

- Antalet anmälda våldsbrott har stadigt minskat de senaste fem åren i Katrineholm, men är fortfarande cirka 20 procent högre än i Sverige som helhet. Under 2020 har vi sett tendenser till ökad ungdomskriminalitet.
- Det finns en oro för att pandemin bidrar till att våld i nära relationer ökar.
- Vår kommunikation, särskilt i samband med myndighetsutövning, behöver ta hänsyn till att alla invånare ska kunna förstå och veta hur de kan påverka beslut som rör dem.

Det här gjorde vi under 2020

- För att öka säkerhet och trygghet rapporterades händelser och avvikelser kontinuerligt till vår säkerhetschef, som sammanställde lägesbilder och planerade insatser i dialog med polis och myndigheter. Arbetet kompletterades med ett digitalt system för inrapportering och kartläggning av otrygghet.
- Vi utökade kamerabevakningen och stärkte samarbetet med polisen. Trygghetsmätningar genomfördes i olika stadsdelar och avloppsvatten provtogs för att mäta spår av narkotika.
- Vi intensifierade arbetet med att öka tryggheten för barn och unga både i skolan och på fritiden, genom bland annat systematiskt arbete med lägesrapporter, åtgärder i utemiljön, trygghetsvårdar och värdegrundsarbete i skolan.
- Vi ordnade fritids- och lovaktiviteter för barn och ungdomar genom bland annat Lyckliga gatorna och Perrongen.
- Fler behandlingsmetoder infördes i arbetet med våld i nära relationer och vi tog fram en plan för förebyggande arbete kring hedersrelaterat våld och förtryck.
- Delmålen i Agenda 2030 handlar också om att främja rättssäkerhet och minska korruption. Vi fortsatte arbetet med att utveckla vår myndighetsutövning gentemot företag och enskilda och vår interna kontroll.

Våra resultatmål – så här gick det för oss 2020

● Kultur, idrott och fritid för barn och unga ska prioriteras	◆ Tryggare offentliga miljöer
● Fler ska få en förbättrad situation efter kontakt med individ- och familjeomsorgen	◆ Ökad trygghet i skolan

Genomförande och partnerskap

Stärka genomförandemedlen och återvitalisera det globala partnerskapet för hållbar utveckling

Det här är våra utmaningar

- För att nå målen i Agenda 2030 krävs samordnade insatser på lokal, regional, nationell och internationell nivå. Det krävs också att vi samverkar med den privata sektorn och med civilsamhället. Samverkan med andra parter kan leda till ökad effektivitet men kan vara svår att etablera och upprätthålla på ett bra sätt.
- När vi upphandlar varor som produceras utomlands kan vi bidra till ökad hållbarhet i andra länder genom att ställa hållbarhetskrav, men det är svårt och resurskrävande att ställa och följa upp sådana krav.

Det här gjorde vi under 2020

- Pandemin har inneburit att vi har utvecklat många nya samarbeten, både internt och externt. Ett exempel är projektet *Kompetens inför framtiden* som bidrar till ökad samverkan med lokala företag.
- Vi förbättrade vår e-tjänst för synpunkter och gav föreningar möjlighet att lämna förslag på hur idrottsplatser och andra lokaler kan förbättras.
- Vi reviderade riktlinjerna för våra inköp och förtydligade att vi ska ta hänsyn till både miljömässig och social hållbarhet samt till barnkonventionen.

Våra resultatmål – så här gick det för oss 2020

Ökad effektivitet genom nya samverkansformer internt och externt

Ökat medarbetarengagemang

Källor och mer information

Om du vill veta mer om Agenda 2030 kan du läsa mer här:

[Globala målen – Läs om Globala målen – 17 mål för hållbar utveckling \(globalamalen.se\)](https://globalamalen.se/)

[Agenda 2030 för hållbar utveckling - Regeringen.se](https://regeringen.se/)

[Glokala Sverige - Svenska FN-förbundet](https://svenskanet.se/)

[Arbetsbok_Glokala_Sverige_2021.pdf \(sharepoint.com\)](https://sharepoint.com/)

Om du vill veta mer om vårt arbete och våra resultat i Katrineholms kommun kan du läsa mer här:

[Agenda 2030 | Katrineholms kommun](#)

[Årsredovisning 2020 Katrineholms kommun](#)

[Jämföraren - Kolada](#)

